

Nemcsak hagyományos fajták Hódmezővásárhelyen

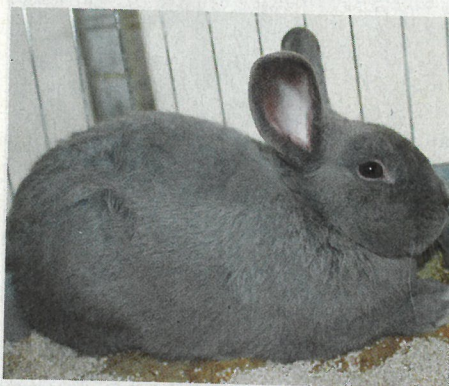
Mókusnyúltól a rexekig

Már szinte hagyomány, hogy az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon kiállítanak egy-egy ritka fajtát is. Az idén sem volt ez másképp, sokunk számára először adatott meg, hogy például marburgi mókusnyúlban gyönyörködhattunk.

A háztáji nyúltenyésztés hazánkban – úgy tűnik – lassú növekedésnek indult.

A szibériai mókus utánzására

Vannak, akik ritka fajták tenyésztésére vállalkoznak, s egy ilyen fajta a marburgi mókusnyúl. Ez a németországi Marburg városában, illetve annak környékén 1912 és '16 között kitenyésztett fajta nálunk a II. világháborút megelőző korszakban viszonylag elterjedtebb volt. Ez azzal is magyarázható, hogy kitenyésztése során felhasználták a havanna és a bécsi kék nyulat. Ez utóbbi nálunk a történelmi gyökerek miatt is közkedveltnek számított. A marburgi mók-

Marburgi mókusnyúl

kusnyúl szürkötösének színe nem a mi mókusaink kültakarójáéra emlékeztet, ugyanis a szürke színű szibériai mókus utánzása céljából a szűcsipar igényeinek kielégítésére tenyésztették ki. Értékes prémje mellett kiváló súlygyarapodás is jellemzi a marburgi mókusnyulat, így háztáji körülmények között kettős hasznosítású fajtaként is jól megállja a helyét.

Kaliforniaiak fél évszázada hazánkban

Kereken ötven évvel ezelőtt történt, hogy a magyar állam néhány kaliforniai nyulat importált. A kezdeti sikerek pedig arra ösztönözték a szakembereket, hogy a gödöllői Kisállattenyésztési Kutatóintézet nagyobb állományt vásároljon Angliából és Dániából. A tapasztalatok továbbra is azt bizonyí-

Kaliforniai

tották, hogy a fajta igen jól bírja a magyar nagyüzemi tartási és takarmányozási feltételeket, s az állatok szaporasága is kiváló. Ezen tulajdonságok alapján még több igen jó kaliforniai vérvonalból származó nyúl érkezhetett hazánkba. Mindennek köszönhetően nem meglepő, hogy több éven keresztül mi büszkélkedhettünk az egyik legjobb kaliforniai állománnyal a világon: 2 és fél kilogramm élő súlyban 60 százalék csontos húst produkáltak a hízó nyulak. De nemcsak a nagyüzemekben, hanem a kistermelők portáin is helyt álltak a kaliforniaiak. Mára inkább csak sportnyúlként lelhetők fel, Magyarországon leginkább azok tartják, akiknek kedves gyermek- és ifjúkori emlékeik fűződnek ezekhez a gyönyörű nyulakhoz. Sokunk számára kellemes élményt jelentett így a Hódmezővásárhelyen bemutatott szép kaliforniai nyúl.

A rex közel 100 éves

Még két esztendő, és a rex nyúlfajta 100 éves lesz. Hogy valóban egy fajtáról vagy fajtacsoporthoz van-e szó, igencsak megosztja a szakemberek táborát. Egy azonban biztos: a feljegyzések szerint 1919-ben Franciaországban, egy Cailon nevű nyúlász normál rövidszőrű almában olyan bárszerű rövidszőrű fiókák jöttek napvilágra, melyekről előzőleg nem volt tudomása a nyúlászoknak. Ezeket a különös szürkötösben pompázó állatokat a franciák a nyulak királyának tartották és tartják ma is, innen ered a rex elnevezés. Az akkori időkben rendkívül nagy értékkel bírtak ezek az állatok, melyeknél a fel- és alszörzések ugyanolyan hosszúak, azaz 18-22

milliméteresek. Ennek köszönhető, hogy a legtöbb más fajtával ellentétben nyírás és a koronaszőrök eltávolítása nélkül is lehet főkaprémszerű bundát előállítani belőlük. Ma már a világon számos rex változat fordul elő, s bár az utóbbi években egyre gyakrabban hobbinyúlként is tartják őket, de kiváló préstermelő képességük mellett húsnúlként is kiválóak, nálunk is egyre több gazda tartja ezeket a tapsifüleseket, melyek ősei nemcsak Franciaországból származnak. 1926-ban ugyanis a németországi Lüneburgban is feltűnt ez a ritka mutáció, melyet német rövidszőrűnek neveztek el. Egy évvel később, 1927-ben, újból Franciaországban, Normandiában világra jöttek ilyen nyulak, melyeket normandiai rövidszőrű fajtaként tenyésztettek tovább. De mi magyarok is beírtuk nevünket a már rex nyúlként egységesült fajta történelmébe. 1934-ben ugyanis egy kispesti tenyésztőnél fekete színű, rövidszőrű, különleges nyulak születtek, melyeket astrex fajtaként kezdtek továbbtenyészteni. Érdekesség, hogy 1936-ban egy angliai farmon jelent meg a rex mutáció, itt viszont kék színben. Magyarországra a II. világháború előtt jelentősebb számban importáltak francia rexeket, melyek igen nehezen viselték a mi éghajlatunkat, nemigen tudtak meghonosodni nálunk.

Castor rex

A II. világháborút étvészelt maroknyi magyar állomány, mely ősei között leginkább a kispesti példányok szerepeltek, rendkívül ellenállóak voltak. Jó nevelőképességükkel, kimagasló hús- és préstermelő képességükkel hálálták meg a gondoskodást. A háborút követően a különböző rex szörzettel bíró fajták lényegében eltűntek, csak a rex nyúl tudott fennmaradni. Az utóbbi években nálunk is fellelhetők a rexek egyre növekvő állományai. Így a legutóbbi Alföldi Állattenyésztési Napokon is gyönyörködhetünk kiváló példányaiban.

Dr. Tóth Zsigmond